

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/37/2021
Identifikačné číslo spisu: 3818205863
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Mária Trubanová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3818205863.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletého I. N., nar. F., bývajúceho v N., dieťa rodičov: matky Y. N., bývajúcej v N. a otca R. N., bývajúceho v I., o ustanovenie kolízneho opatrovníka, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 14P/55/2018, o dovolaní ustanoveného kolízneho opatrovníka Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, IČO: 30 811 457, právne zastúpeného Fons iuris s. r. o., so sídlom v Bratislave, Kominárska č. 2, 4, proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. marca 2020, sp. zn. 27CoP/18/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej ako „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 14. januára 2020 č. k. 14P/55/2018-38 (v poradí druhým), ustanovil Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, so sídlom Špitálska č. 8, Bratislava za kolízneho opatrovníka maloletému, aby maloletého zastupoval v exekučnom konaní, ktoré sa vedie na Okresnom súde v Kolíne, Česká republika pod spisovou značkou 36 EXE 1295/2013. V odôvodnení uviedol, že dňa 13. decembra 2018 bol súdu doručený podnet Okresného súdu v Kolíne, Česká republika na ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému, ktorý bude maloletého zastupovať v exekučnom konaní oprávneného maloletého proti povinnému otcovi maloletého na vymoženie výživného. Z pripojeného rozhodnutia Krajského súdu v Prahe č. k. 17Co/255/2018-69 vyplýva, že je potrebné, aby bol maloletému ustanovený kolízny opatrovník príslušným opatrovanským súdom na jeho zastupovanie v exekučnom konaní. Súd prvej inštancie skonštatoval, že do pôsobnosti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže v zmysle § 74 bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“) patrí aj plnenie úloh orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie a plnenie

ďalších úloh v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov. Súd prvej inštancie vyjadril názor, že Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže disponuje dostatočnými odbornými a personálnymi kapacitami, aby mohlo vykonávať aj úlohu kolízneho opatrovníka v záujme ochrany práv maloletého v konaní pred cudzím súdom, preto ho ustanovil za kolízneho opatrovníka maloletému a podľa § 61 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) vymedzil rozsah práv a povinností ustanoveného kolízneho opatrovníka tak, aby bol dostatočne chránený záujem maloletého. Vo veci aplikoval § 274 ods. 1, 2, § 272, § 274 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 31 ods. 1, 2, 4, § 61 ods. 1, 2 Zákona o rodine a § 74 ods. 1 bod 4 zákona č. 305/2005 Z. z.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže rozhodol uznesením z 31. marca 2020, č. k. 27CoP/18/2020-53 (v poradí druhým) tak, že rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Krajský súd vec preskúmal podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne podľa § 387 CSP potvrdiť z týchto dôvodov: Vo veci je daný medzinárodnoprávny prvok. Predmetom tohto konania je ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletému pre exekučné konanie, ktoré sa vedie na súdoch Českej republiky vo veci oprávneného maloletého dieťaťa proti povinnému otcovi, ktorý sa zdržiava v Českej republike. Orgány Slovenskej republiky pôsobiace v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately upravuje zákon č. 305/2005 Z. z., ktorý v § 73 a § 74 upravuje aj oblasť sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo vzťahu k cudzine. Pre túto oblasť zákon určuje osobitný orgán Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže a zároveň vymedzuje jeho úlohy a povinnosti. Podľa § 74 bod 4 zákona Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie a v rámci tejto pôsobnosti plní ďalšie (ako vymenované) úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov, s len príkladným uvedením zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom, § 95 ods. 1 CSP a § 12 ods. 1 CMP. V zákone nie je výslovne uvedené, že by z jeho pôsobnosti bola vyňatá funkcia kolízneho opatrovníka maloletého. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na aktuálnu webovú stránku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, na ktorej ústredie „Centrum plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie, a za tým účelom Centrum najmä ... vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka na základe rozhodnutia súdu Slovenskej republiky v konaniach starostlivosti o deti s medzinárodným prvkom.“ Zákon upravujúci orgány pôsobiace v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo vzťahu k cudzine teda dáva právnu oporu pre ustanovenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže ako kolízneho opatrovníka v konaniach so vzťahom k cudzine. Obdobne rozhodol aj Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 19CoP/7/2013 opierajúc sa o ten istý (v súčasnosti aktuálny) právny predpis. K poukazu odvolateľa na Úrad pro medzinárodnoprávní ochranu dětí v Brne a na právny predpis upravujúci pôsobnosť tohto orgánu (zákon č. 359/1999 Sb.) odvolací súd uvádza, že uvedené len podporuje dôvody rozhodnutia odvolacieho súdu a odôvodňuje ustanovenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže za kolízneho opatrovníka maloletému. Odvolateľ sám označuje tento orgán za partnerský ústredný orgán, z čoho je zrejmé, že Centrum má vytvorené podmienky na komunikáciu s českými orgánmi, má jednoduchšiu možnosť požiadať o právnu pomoc český partnerský úrad a má tak lepšie podmienky na vykonávanie funkcie kolízneho opatrovníka maloletého ako miestny úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Vzhľadom na zistený medzinárodný prvok v danom predmete konania v zmysle citovaného právneho predpisu bolo správne a zákonné ustanovenie Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže ako kolízneho opatrovníka maloletému. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CSP.

3. Proti rozhodnutiu krajského súdu podalo Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f/, § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. K namietanej vade podľa § 420 písm. f/ CSP dovolateľ uviedol, že odôvodnenie napádaného rozhodnutia odvolacieho súdu

nie je dostatočné a nie je z neho jasné, na základe akých právnych predpisov rozhodol, prečo neakceptoval argumenty dovolateľa v rámci odvolania, s odvolaním sa nevysporiadal dostatočne, resp. vôbec a neodôvodnil, na základe čoho a akého právneho predpisu rozhodol vo veci tak, že ustanovil dovolateľa za kolízneho opatrovníka, a to napriek tomu, že § 117 CSP preukazoval, že dovolateľ nemá právomoc konať ako kolízny opatrovník. Predmetné rozhodnutie je tak nepreskúmateľné. Dovolateľ v súvislosti s namietaným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že súdy napriek právnej argumentácii dovolateľa uvedenej v odvolaní, kde presne a jasne uviedol dôvody, prečo nemá právomoc konať ako kolízny opatrovník, ako aj, že nie je zákonný dôvod a zákonný rámec pre ustanovenie dovolateľa za kolízneho opatrovníka maloletého, odvolanie a dôvody uvedené v odvolaní neakceptovali a ani sa s nimi nevysporiadali. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia (bod 12. rozhodnutia) uviedol odkaz na webovú stránku Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, pričom takéto odôvodnenie je podľa názoru dovolateľa neprijateľné. Jediným dôvodom a argumentom, o ktorý opiera odvolací súd rozhodnutie je tak tvrdenie uvedené v bode 11. posledná veta odôvodnenia rozhodnutia v súvislosti s § 74 zákona č. 305/2005 Z. z. - „v zákone nie je výslovne uvedené, že by bola z jeho pôsobností vyňatá funkcia kolízneho opatrovníka“. Takáto argumentácia nie je podľa dovolateľa akceptovateľná. Čo sa týka dôvodu súdu v prípade príkladného odkazu súdu v § 74 ods. 3 zákona č. 305/2005 Z. z., tam nie je možné si doslova domýšľať oprávnenia a právomoci orgánov a inštitúcií, tak ako sa to hodí. Okrem toho, ak zákonodarca odkazuje na konkrétne ustanovenia CSP a CMP - prečo neodkázal aj na § 117 CMP? Zákonodarca presne vymedzil v prípade predpisov CSP a CMP, za akých okolností môžu súdy pre konania na území Slovenskej republiky určiť dovolateľa ako účastníka konania - nie však kolízneho opatrovníka. Ak by mal zákonodarca takúto ambíciu, tak by to bolo upravené odkazom aj v § 74 zákona č. 305/2005 Z. z., a rovnako aj v prípade CMP a CSP, žiaden z nich však takú právomoc dovolateľovi nestanovuje. Súd podľa názoru dovolateľa zamenil skutočnosť a definíciu „vo vzťahu k zahraničiu“, čo podľa názoru centra znamená rozsah právomoci na území Slovenskej republiky, keďže zákon č. 305/2005 Z. z. je zákonom platným na území Slovenskej republiky, a nemôže zaväzovať v žiadnom prípade postupy orgánov v zahraničí. Z ustanovenia § 74 zákona č. 305/2005 Z. z. nevyplýva, že by mal byť dovolateľ ustanovený za kolízneho opatrovníka, ako ani to, že by mal byť účastníkom konania v zahraničí a pôsobiť mimo územia Slovenskej republiky. Pritom podmienkou ustanovenia dovolateľa ako kolízneho opatrovníka je skutočnosť uvedená v § 117 CMP jasne ustanovujúca, že súd ustanoví za opatrovníka príbuzného, ktorý s ustanovením súhlasí, inak ustanoví orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pričom dovolateľ zdôraznil, že nie je orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, tak ako to má na mysli § 117 CMP pre ustanovenie dovolateľa za kolízneho opatrovníka. V prípade právneho posúdenia prvoinštančný súd, ako aj odvolací súd posúdili vec nesprávne, a na základe toho vydali nesprávne rozhodnutie ak ustanovili dovolateľa za kolízneho opatrovníka. Dovolateľ žiadal, aby najvyšší súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie alebo, aby v prípade splnenia podmienky podľa § 449 ods. 2 CSP zrušil okrem rozhodnutia odvolacieho súdu aj rozhodnutie okresného súdu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. K dovolaniu sa vyjadril Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza pričom uviedol, že zotrúva na svojich ústnych, ako aj písomných vyjadreniach k predmetnej veci.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa od 1. júla 2016 riadia ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. CMP v ustanoveniach § 76 a § 77, obsahujúcich niektoré ustanovenia o dovolaní „neustanovuje inak“, ak ide o prípustnosť dovolania v tejto veci; prípustnosť dovolania dovolateľa bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie ako neprípustné treba odmietnuť. Odôvodnenie

uvedeného záveru je uvedené v nasledujúcich bodoch.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 357/2015, 4 Cdo 1176/2015, 5 Cdo 255/2014, 8 Cdo 400/2015).

8.1. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 319/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

8.2. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

9. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky). Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

11. V danom prípade prípustnosť dovolania dovolateľ o. i. odvodil z § 420 písm. f/ CSP, z ktorého vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Aj vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP (tak, ako v prípade ďalších väd zmätočnosti uvedených v § 420

CSP) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 73/2017).

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

15. V danom prípade dovolateľ vyvodil zmätočnosťnú vadu podľa § 420 písm. f/ CSP a porušenie jeho práva na spravodlivý proces oprel o nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. K namietanému nedostatočnému odôvodneniu (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné.

17. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces.

18. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne v zmysle § 387 CSP. Z odôvodnení rozhodnutí týchto súdov (odvolacieho a prvoinštančného), chápaných v ich organickej /kompletizujúcej/ jednote (viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnemu posúdeniu. Odvolací súd odôvodnil potvrdzujúci výrok svojho rozhodnutia spôsobom zodpovedajúcim zákonu. V dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania dovolateľa, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne, k čomu na zdôraznenie jeho správnosti doplnia aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných

ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie dostatočne a náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvolaciu argumentáciu dovolateľa. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. sp. zn. I. ÚS 188/06).

19. Prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (aj súdu prvej inštancie) spočívalo (prípadne) na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 3 Cdo 105/2018, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014).

20. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd uzatvára, že prípustnosť dovolania dovolateľa z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nevyplýva, preto najvyšší súd jeho dovolanie v tejto časti podľa § 447 písm. c/ CSP odmietol.

21. Dovolateľ v dovolaní výslovne uplatnil aj dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Pre dovolacie dôvody vyplývajúce z § 421 ods. 1 CSP je charakteristické, že pre dovolanie má tak mimoriadny význam obsah pojmu - právna otázka, a to ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

21.1. So zreteľom na dovolaciu argumentáciu dovolateľa treba osobitne pre daný prípad zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne (iba tá) právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

21.2. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. V prípade absencie náležitého vymedzenia právnej otázky najvyšší súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd.

22. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolateľ použil viac argumentov s cieľom preferencie správnosti jeho názoru, že Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže nie je orgánom sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately pre ustanovenie za kolízneho opatrovníka najmä tak, ako to má na mysli § 117 CMP. Vo väzbe aj na obsah dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplýva pochybnosť dovolateľa o správnosti zvoleného postupu súdov nižších inštancií pri posudzovaní otázky ustanovenia kolízneho opatrovníka v exekučnom konaní vedenom v Českej republike oprávneného maloletého proti povinnému otcovi, ktorý sa zdržiava v R., na vymoženie výživného. K čomu dovolací súd poznamenáva, že uvedené nepredstavuje vymedzenie konkrétnej právnej otázky riešenej odvolacím súdom, od ktorej záviselo jeho rozhodnutie, ani vysvetlenie ako mala byť táto otázka správne riešená. V odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci absentuje uvedenie relevantnej právnej otázky zásadného právneho významu, ktorú odvolací súd riešil nesprávne, čo obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Dovolateľ tak nevymedzuje ním uvádzaný dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

22.1. Ako vyplýva z dovolania, dovolateľ sa v podanom dovolaní nestotožnil s postupom a rozhodnutiami súdov nižšej inštancie, podrobil ich kritike a polemizoval s ich závermi, čo významovo nezodpovedá predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 421 ods. 1 CSP v spojení s

§ 432 ods. 2 CSP.

23. Pokiaľ v konaní podľa dovolateľa bola sporná otázka ustanovenia jeho, t. j. Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, za kolízneho opatrovníka pre maloletého ako subjektu zákonného a vhodného na zastupovanie oprávneného maloletého proti povinnému otcovi v exekučnom konaní na vymoženie výživného pred súdmi Českej republiky, k uvedenému považuje dovolací súd nad rámec vyššie uvedeného, aj napriek neprípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, za potrebné uviesť nasledovné: § 74 zákona č. 305/2005 Z. z. vymedzuje pôsobnosť Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, podľa ktorého ods. 1 bodu 4 Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže (ďalej aj „Centrum“) plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie, a to plní ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov s poznámkou 62. Poznámka 62 príkladmo (ako správne upozornil aj odvolací súd v bode 12. svojho rozhodnutia) uvádza zákon č. 97/1964 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov, § 95 ods. 1 CSP a § 12 ods. 1 CMP. Na základe § 12 ods. 1 CMP (prvá časť, tretí diel CMP označený ako „Niektoré ustanovenia o účastníkoch“) súd môže pribrať Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže do konania vo veciach podľa prvej hlavy druhej časti CMP (§ 87 - § 157) a podľa štvrtej časti CMP (výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, § 370 - § 391), ak ide o vec s medzinárodným prvkom. Do konania vo veciach podľa prvej hlavy druhej časti CMP v zmysle § 12 ods. 1 CMP spadá konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) vrátane opatrovníctva maloletého (§ 111 písm. f/ CMP a § 117 CMP). § 12 CMP definuje osobitné subjekty v konaní podľa CMP, pričom osobitné postavenie medzi nimi má Centrum, ktoré s účinnosťou od 1. septembra 2005 bolo zaradené medzi orgány štátnej správy vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, jeho pôsobnosť vyplýva zo zákona č. 305/2005 Z. z. (tak ako bolo vyššie uvedené). Centrum je jediný orgán s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“), plní veľmi významné úlohy v právnych vzťahoch s „cudzím“ prvkom, najmä pri vymáhaní výživného, v prípadoch medzinárodných únosov detí, medzištátnych osvojeniach, pri širokospektrálnej spolupráci s orgánmi v o vzťahu k cudzine, zabezpečuje vykonávanie medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná, atď. (...) Vo vzťahu k Centru § 12 ods. 1 CMP identifikuje určité obmedzenie pribratia do konania, kde účasť tohto subjektu zákon limituje na konanie v niektorých veciach rodinnoprávných (vo veciach manželstva, určovania rodičovstva, starostlivosti súdu o maloletých vrátane medzinárodných únosov a vyživovacej povinnosti plnoletých osôb) a v konaní o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých, ak ide o vec s medzinárodným prvkom. (...) (pozri Smyčková R., Števček M., Tomašovič M., Kotrecová A. a kol., Civilný mimosporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 84 a nasl.). Vzhľadom na uvedené, ak dovolateľ spochybňoval právnu možnosť jeho ustanovenia za kolízneho opatrovníka, robil tak neopodstatnene.

24. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa, týkajúca sa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, je nedostatočná a nie je v podanom dovolaní vymedzená spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP, v dôsledku čoho nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd v tejto časti odmietol podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

25. Najvyšší súd na základe uvedeného dovolanie dovolateľa, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné (§ 447 písm. c/ CSP), a ktorého dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (§ 447 písm. f/ CSP), odmietol.

26. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd rozhodol podľa § 52 CMP a § 451 ods. 3 CSP.

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.